

Riksdagens protokoll

2011/12:17

Fredagen den 14 oktober

Kl. 09.00 – 09.44

Protokoll
2011/12:17

1 § Avsägelse

Andre vice talmannen meddelade

att *Per Lodenius* (C) av sagt sig uppdraget som ledamot i civilutskottet,

att *Per Åsling* (C) av sagt sig uppdraget som ledamot i miljö- och jordbruksutskottet och som suppleant i finansutskottet,

att *Erik A Eriksson* (C) av sagt sig uppdraget som ledamot i näringsutskottet,

att *Ola Johansson* (C) av sagt sig uppdraget som suppleant i civilutskottet,

att *Helena Lindahl* (C) av sagt sig uppdraget som suppleant i näringsutskottet och

att *Emil Källström* (C) av sagt sig uppdraget som suppleant i arbetsmarknadsutskottet.

Kammaren biföll dessa avsägelse.

2 § Anmälan om kompletteringsval till utskott och riksbanksfullmäktige

Andre vice talmannen meddelade att Centerpartiets riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält *Per Åsling* som ledamot i finansutskottet, *Ola Johansson* som ledamot i civilutskottet, *Per Lodenius* som ledamot i kulturutskottet, *Helena Lindahl* som ledamot i näringsutskottet, *Roger Tiefensee* som ledamot i riksbanksfullmäktige, *Emil Källström* som suppleant i finansutskottet, *Rickard Nordin* som suppleant i civilutskottet, *Erik A Eriksson* som suppleant i näringsutskottet och *Göran Lindell* som suppleant i arbetsmarknadsutskottet.

Andre vice talmannen förklarade valda till

ledamot i finansutskottet

Per Åsling (C)

ledamot i civilutskottet

Ola Johansson (C)

ledamot i kulturutskottet
Per Lodenius (C)

ledamot i näringsutskottet
Helena Lindahl (C)

ledamot i riksbanksfullmäktige
Roger Tiefensee (C)

suppleant i finansutskottet
Emil Källström (C)

suppleant i civilutskottet
Rickard Nordin (C)

suppleant i näringsutskottet
Erik A Eriksson (C)

suppleant i arbetsmarknadsutskottet
Göran Lindell (C)

3 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen

Andre vice talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2011/12:FPM8 EU:s externa energipolitik och förslag till beslut om informationsutbyte om mellanstatliga avtal med tredjeländer KOM(2011)539 och KOM(2011)540 till näringsutskottet

4 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Skrivelser

2011/12:19 till försvarsutskottet

2011/12:20 till trafikutskottet

Motioner

2011/12:Sk1 och Sk2 till skatteutskottet

EU-dokument

KOM(2011)608 till arbetsmarknadsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 8 december*.

Anmälades
Motion
2011/12:So667 avlämnad under den allmänna motionstiden

Kammaren biföll talmannens förslag att motionen omedelbart skulle hänvisas till socialutskottet.

6 § Svar på interpellation 2011/12:33 om tidsutdräkt för besvarande av brev

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Sven-Erik Österberg har frågat mig om orsaken till att ett brev från anställda på häktet Huddinge inte besvarats och om jag eventuellt vidtagit någon annan åtgärd med anledning av brevet.

I brevet uttrycker brevskrivarna sin oro över Kriminalvårdens fokus på säkerhet och murar och över att det ges en högre prioritet än annat som till exempel bibliotekstjänster, lärartjänster och bemanning. Brevskrivarna uttrycker också oro över att Kriminalvårdens prioriteringar kan påverka arbetsmarknadsåtgärder och arbetet i socialtjänst och missbrukarvård. Brevet inkom den 28 juli, och jag kan bara beklaga att svartiden blivit längre än vad som är normalt. Självklart kommer brevet att besvaras.

Kunskap om hur Kriminalvårdens verksamhet utvecklas är central för regeringens styrning av myndigheten. I det utgör dialogen med ansvariga för verksamheten en viktig del. Även besök vid Kriminalvårdens olika verksamhetsställen ger mig och mina medarbetare, tillsammans med information från personalorganisationer, medarbetare i Kriminalvården, frivilligorganisationer eller andra som samverkar med myndigheten eller på annat sätt berörs av Kriminalvårdens verksamhet, värdefull kunskap om hur verksamheten bedrivs.

Regeringen har gett stora resurstillskott till Kriminalvården under senare år, och med ett oförändrat antal intagna anser regeringen att förutsättningarna borde vara bättre än någonsin att bedriva en bra kriminalvård. Regeringen har också tydligt gett uttryck för att de tillskott som getts bland annat ska användas till att utveckla innehållet i verkställigheten.

Det är dock Kriminalvården som har ansvaret för fördelningen av resurser mellan myndighetens olika verksamheter, för fördelningen av resurser mellan olika personalkategorier och även för de avvägningar som görs avseende bemanning.

Regeringen har tillfört Kriminalvården betydande tillskott. Tillskotten har varit avsedda att användas för att upprätthålla kvalitet, effektivitet och säkerhet i verksamheten. Regeringen följer noga det arbetet.

Då Sven-Erik Österberg, som framställt interpellationen, anmält att han var förhindrad att närvara vid sammanträdet medgav andre vice talmannen att Ibrahim Baylan i stället fick delta i överläggningen.

Anf. 2 IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret.

Jag vill börja med att betona att mordet på häktet i Flemingsberg är en tragisk händelse på många olika sätt. Orsaker i ett enskilt fall är inte något som ska diskuteras i denna kammare. Det är upp till myndigheter och domstolar att ta hand om det. Likväl kan det finnas strukturella fel som måste rättas till i regler och bestämmelser. Likaså kan det finnas problem med hur allvarligt man ser på den här typen av frågor som gäller statligt anställd personal som är satt att vårda mycket farliga individer.

Det grundläggande ansvaret för detta ligger, som justitieministern säger, hos Kriminalvården, men det yttersta ansvaret för hela verksamheten ligger hos justitieministern och regeringen.

När anställda på häktet i ett brev riktat direkt till justitieministern slår larm om de orimliga arbetsvillkor som råder är det givetvis en signal som måste tas på allra största allvar. Det som är förvånande är att brevskrivarna har mötts av en kompakt tystnad. Mot bakgrund av den frustrerande arbetsmiljö som man beskriver i brevet är det inte svårt att föreställa sig att denna kompakta tystnad bidrar till att öka frustrationen hos de anställda, inte minst hos brevskrivarna.

Herr talman! Av förvaltningslagen, som regeringen visserligen inte är skyldig att följa men som man ändå försöker följa praxis inom, framgår det att frågor från enskild ska besvaras så snart som möjligt. Om någon enskild av misstag vänder sig till fel myndighet bör man hjälpa individen till rätt myndighet. Det är en skyldighet man har.

Vi har tidigare sett exempel på att myndigheter fått svidande kritik, inte minst från JO, när man inte har besvarat brev inom rimlig tid. Det här brevet har legat på Justitiedepartementet i tre månader. De som har skrivit brevet har inte fått något som helst besked, inte ens en bekräftelse på att brevet har kommit fram. Det är naturligtvis oerhört frustrerande.

Justitieministern skriver nu i sitt svar att brevet ska besvaras. Låt mig bara uttala min stora förvåning över att ni inte redan har gjort det, inte ens efter att denna interpellation skrevs.

Jag har själv suttit i den sits som justitieministern nu gör som statsråd. Jag skulle skämmas över att komma hit med vetskapen om att detta brev ännu inte är besvarat. Jag inser naturligtvis att det finns mycket att göra på ett departement. Men mot bakgrund av de tragiska händelserna och den frustration som uttrycks i detta brev tycker jag att det hade varit rimligt att justitieministern hade krävt av sina medarbetare att besvara brevet så skyndsamt som möjligt och inte komma hit och säga att det ska besvaras.

Finns det fler brev som ligger på departementet och som förtjänar att besvaras? Hur ser justitieministern på detta? Är det inte ett misslyckande att justitieministern inte ens nu kan komma hit och säga att brevet har besvarats?

Anf. 3 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Låt mig börja med att upprepa att jag verkligen beklagar att detta brev har blivit liggande. Jag är ganska känd för att jag brukar ge svar snabbt på saker och ting eftersom jag tycker att det är rimligt när människor hör av sig. Dock ska man ha klart för sig att just detta brev inte innehåller någon konkret fråga till regeringen eller till ministern utan

det framförs synpunkter. Det kan man ha med i sammanhanget. Men jag har hanterat ett svar, så det kommer ett svar.

Däremot har jag träffat medarbetare och företrädare för medarbetare i kriminalvården efter den hemska händelse som vi upplevde häromveckan, och jag har lyssnat på deras synpunkter. Jag har också haft andra kontakter med medarbetare i kriminalvården, och jag har stor respekt för den lojalitet och solidaritet som finns mellan medarbetarna. Under dessa veckor när det har krisat och varit mycket jobbigt på häktet i Flemingsberg har andra ställt upp och tagit pass och hjälpt till för att förstärka verksamheten. Det är alltså inte på det sättet att jag inte har engagerat mig och försökt ta del av den oro som medarbetarna känner.

I detta brev uttrycks en mer allmän oro, vilket framgår av mitt svar, över att vi satsar för mycket på säkerhet och för lite på innehåll.

Det besked som Kriminalvården fick under Thomas Bodströms tid som justitieminister var: Gör allt som står i er makt för att stoppa rymningarna. Det tillfördes många direktiv i den delen. Det har skett en stor förstärkning, och i dag har vi en situation där vi inte längre har några rymningar, och säkerheten är hög.

Låt mig säga att när jag tillträdde som minister kunde jag notera hur eftersatt verksamhetens innehåll var. Därför har vi gjort öknings när det gäller behandlingar mot missbruk och olika typer av personlighetsstörningar. Vi arbetar för att återupprätta arbetslinjen inom kriminalvården, och vi har bara under det senaste året ökat antalet yrkesutbildningsplatser ordentligt. Vi jobbar alltså mycket med de mjuka sidorna av det som är riktig kriminalvård. Det är eftersatt. Men det är en eftersläpning som har skett över tid. Jag delar därför i viss utsträckning den oro som personalen kan känna.

Nu måste man naturligtvis föra dessa diskussioner utifrån det som har hänt. Det som nu sker är att det pågår två utredningar, en polisutredning och en intern utredning inom Kriminalvården. Det som kommer fram där kommer att belägga om man hade rätt regler, om man följde reglerna och om det finns behov av förändringar i verksamheten.

Det finns också en diskussion inom Kriminalvården i dag om att det är skillnader i visst avseende mellan verksamheten i häkten och i kriminalvården, och man kan behöva fundera över hur situationen ser ut.

Vi ska komma ihåg att människor som är intagna i häkte kan vara oroliga, deprimerade, arga och våldsamma. Det är en mycket komplicerad arbetsmiljö. Det är därför som man försöker göra olika typer av farlighetsbedömningar och riskbedömningar och ska bemanna utifrån det. Det är inte helt enkelt. Det är ett mycket svårt jobb som våra medarbetare i kriminalvården har. Det är viktigt att arbeta med innehållet i den och ta det på stort allvar. Jag vet också att man har en dialog med Kriminalvårdsstyrelsen och ledningen för verksamheten där diskussionerna ska föras.

Beskedet är att jag tycker att det är dåligt att vi inte lyckades svara på brevet tillräckligt snabbt. Däremot har vi många kontakter med medarbetare i kriminalvården. Det finns mer att göra för att verksamheten, för intagna, för medarbetare och för rättsväsendet i stort, ska bli bättre, och det kommer vi också att genomföra.

Anf. 4 IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Jag tackar justitieministern för dessa svar.

Justitieministern säger att det inte var några konkreta frågor i brevet utan att det bara var en allmän oro som uttrycktes. En del av den allmänna oron handlade om det som har varit i fokus, inte minst efter den tragiska händelsen i Flemingsberg, nämligen bemanningen.

Man kan aldrig i förväg veta när och var sådana tragiska händelser kommer att inträffa. Däremot har vi en skyldighet från riksdagen men framför allt från regeringen, som är den verkställande delen av statsmakten, att på olika sätt så långt det är möjligt förebygga denna typ av händelser. Då är det viktigt att ha system som fångar upp signaler om någonting håller på att gå snett eller om det finns risker i en verksamhet, till exempel i den typ av verksamhet som kriminalvården är där risker är en del av vardagen.

Det är helt klart att brevskrivarna, de anställda inom Kriminalvården, har försökt varsla om att allting inte står rätt till och att det finns en del bekymmer som kan rendera i allvarliga brister.

Det är viktigt att vi tar detta på allvar, justitieministern, och att brev med denna typ av signaler som kommer från personal som är så nära verksamheten och som varje dag ser vad som händer inte blir liggande på departementen månad efter månad.

Om vi ska uppnå många av de välvilliga ambitioner som regeringen och justitieministern nu redogör för krävs det naturligtvis också att man lyssnar på dem som finns nära verksamheten. I detta fall har det tyvärr inte skett. Detta brev har legat på departementet i tre månader. Jag tolkar justitieministerns svar som att hon har godkänt ett svar – det är bra – och jag hoppas att det också skickas. Jag hoppas att man också tar till sig den information och den oro som finns här. Naturligtvis måste vi alla göra vårt yttersta för att det som hände i Huddinge inte händer igen.

Detta är en svår och allvarlig verksamhet som vi ber människor att utföra för allas vårt bästa. Då krävs det också att de får bästa möjliga uppbackning. Jag tycker tyvärr inte att det har varit så i detta fall. Justitieministern tillstår också i viss mån att det inte har varit bra.

Jag hoppas innerligt att man nu skapar rutiner på departementet så att detta inte sker igen, alltså att människor som uttrycker en allvarlig oro inte ens får något besked om att brevet har kommit fram och inte får ett svar på tre fyra månader.

Anf. 5 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr talman! När det gäller brevet är vi helt överens om att man ska besvara brev snabbare. Däremot är det en allmän synpunkt som framförs i det och inte någon direkt fråga. Jag tror att man ska vara försiktig med att koppla detta till händelserna.

Jag vill inte heller uttala mig om huruvida rutinerna har följts och om det har fungerat och så vidare innan utredningarna är klara eftersom jag tror att det är viktigt att ha fakta när en sådan allvarlig händelse har inträffat.

Däremot har jag, utifrån besök och den information som vi tar del av när det gäller verksamheten, klart för mig vilken komplicerad arbetsituation som råder ute på häkten och anstalter. Det är ingen tvekan om att det i detta sammanhang finns många frågor som är besvärliga att

hantera. Där är medarbetarnas synpunkter och erfarenheter otroligt värdefulla och nödvändiga att ta till sig.

När det gäller bemanningsfrågorna har det faktum att Kriminalvårdens anslag har ökat med 30 procent från 2006 till 2011 naturligtvis möjliggjort en ökning av antalet årsarbetskrafter. Vi har haft en ökning från ungefär 7 900 till ungefär 9 000 medarbetare i kriminalvården. Samtidigt har medelbeläggningen på anstalter och häkten under perioden minskat och var under 2010 den lägsta under den senaste femårsperioden. Bemanningen generellt har alltså faktiskt förbättrats under de här åren.

Detta är dock inte en verksamhet där allting är linjärt och jämnt fördelat. Det kan vara väldigt olika på olika enheter på grund av händelser eller på grund av de individer som är intagna i häkte eller ska genomgå verkställighet. Då kan det förstås bli väldigt ansträngt. Det är här myndigheten har kompetensen och också ska ha förmågan att arbeta så att man vid varje givet tillfälle har rätt regler och följer de reglerna så att personal, intagna och allmänhet kan känna att verksamheten genomförs med kvalitet och säkerhet på ett bra sätt.

Det är alltså mitt besked: Jag tycker att vi ska svara på brev direkt. Jag tycker att det är viktigt att människor får svar, både på sin oro och på konkreta frågor. Vi har höga ambitioner. Ibland misslyckas vi, och det är tråkigt. Däremot är det *inte* så att vi inte har tagit del av medarbetarnas synpunkter, vare sig från häktesverksamheten eller från kriminalvårdsverksamheten. Det är någonting som vi gör kontinuerligt.

Det är många som har hört av sig med anledning av den här händelsen. Många använder sig dock av andra kanaler än postgången, vilket går snabbare och också ger snabbare svar. Vi kommer att arbeta för att utveckla vår förmåga att kommunicera och ta del av medarbetarnas och allmänhetens informationer.

Anf. 6 IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Jag vill återigen tacka justitieministern för svaret.

När det handlar om den enskilda händelsen är det en fråga som utreds, precis som justitieministern säger, och det ska ske i den laga ordning som finns. Det är inte främst den jag talar om. Det jag talar om när jag talar om rutiner är hur det ser ut på departementet, justitieministern, när ett sådant här brev kan bli liggande i tre månader. Jag har ställt frågan till justitieministern: Finns det fler brev som har blivit liggande under en längre tid? Har justitieministern eller justitieministerns medarbetare koll på detta? Vad står det i så fall i dessa brev? Finns det andra allvarliga signaler i dem?

Jag försöker tolka justitieministern välvilligt och hoppas att det stämmer som hon nu säger, att ni nu ser igenom hur rutinerna ser ut på departementet så att människor får svar på sina brev även om de bara är uttryck för en oro och inte innehåller direkta frågor. Brev kan naturligtvis se ut på många olika sätt.

Jag tror att det är brådskande att man nu tar tag i detta så att det finns en organisation och ordentliga rutiner för att fånga den här typen av rop på hjälp som kommer från olika delar av verksamheten och ibland från medborgarna. Har justitieministern inlett ett sådant arbete? Om inte, är justitieministern beredd att göra det? Det tror jag vore välgörande för

arbetet på departementet och för att vi ska kunna fånga upp signaler och rop på hjälp när det finns misshälligheter ute i verksamheten.

Anf. 7 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Rutinerna på departementet är bra i många avseenden. Detta sköts enligt regler, förordningar och allt vad det nu ska vara på ett bra sätt. Men det går alltid att skynda på hanteringen av brevsvår och annat, liksom att öka uppmärksamheten på det som är akut och måste hanteras direkt. Detta är någonting som vi hela tiden arbetar på att förbättra.

Den brevsvårskfunktion som finns har förstärkts under senare tid, inte med anledning av detta men i övrigt. Det finns också andra delar av verksamheten som vi har sett över, just därför att det är viktigt att man får svar och att det fungerar väl. Jag tar detta på stort allvar och kan bara beklaga att det sett ut som det gjort, och jag *är* ansvarig för att detta ska fungera. Jag tror mig dock veta att Justitiedepartementet håller en ganska god nivå när det gäller brevsvår.

Sedan vill jag säga någonting viktigt till alla som hör av sig till Justitiedepartementet och till mig: Att man inte har fått ett svar betyder inte alltid att vi inte har läst. Ibland hör människor av sig med väldigt komplicerade frågor. Det tar tid att plocka fram underlag för att ge ett riktigt svar. Det händer ibland att det tar längre tid; det beror lite grann på vilken typ av brev det handlar om. I en del fall skickar vi också snabbt ett besked om att vi har fått brevet och att vi återkommer. Det är lite olika rutiner, och detta måste man se över hela tiden.

Jag tycker att kommunikationen med medborgarna är central, och det är viktigt att få viktig information snabbt. Här måste vi hela tiden jobba med olika kanaler. Där har de nya medierna inneburit både utmaningar och svårigheter för Regeringskansliet och andra myndigheter. Men vi arbetar med detta.

Det är klart att jag har reagerat på att det har tagit tid i det här fallet. Jag kan inte utesluta att det finns ett och annat brev i övrigt där någon tycker att svar borde ha kommit, men jag vill gärna säga detta: Vi läser faktiskt vad människor skriver, och vi gör det direkt. Annars är det väldigt svårt att registrera och veta vilken handläggare som ska ha ansvar för ärendet.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på interpellation 2011/12:22 om Umeå som Europas kulturhuvudstad 2014

Anf. 8 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Herr talman! Ibrahim Baylan har frågat mig om mitt ställningstagande till Umeå 2014 och om jag avser att det ska vara ett lokalt arrangemang eller ett evenemang av nationellt intresse. Ibrahim Baylan har vidare frågat mig vad jag kommer att göra för att stödja planeringen och

genomförandet av Umeå 2014 samt när jag ämnar ge konkreta besked om detta.

Umeå kulturhuvudstad är ett mångfasetterat evenemang som ger utvecklingsmöjligheter inom ett flertal politikområden, inte bara kultur. Programmet omfattar även frågor som rör regional utveckling, jämställdhet med mera. Kulturhuvudstadsåret är av stort intresse såväl lokalt och regionalt som nationellt och europeiskt. Ett lyckat kulturhuvudstadsår förutsätter ett fungerande samspel mellan alla dessa politiska nivåer.

Den svenska regeringen har medverkat i EU:s beslut om att en svensk stad ska ha titeln kulturhuvudstad 2014 och så småningom beslutat att utse Umeå till kulturhuvudstad. Jag vill samtidigt framhålla att det är Umeå som har ansökt om att utses till kulturhuvudstad och att Umeå därmed har det yttersta ansvaret för kulturhuvudstadsårets innehåll och ekonomi.

Ett statligt engagemang för kulturhuvudstadsåret kan ske på olika sätt. Ibrahim Baylan talar om direkt ekonomiskt stöd från regeringen. Det finns också möjlighet att utnyttja befintliga statliga resurser för ändamålet samt att ge uppdrag till statliga myndigheter att på olika sätt samarbeta med Umeå. Inom kulturpolitiken har regeringen i budgetpropositionen för 2012 aviserat att ge Statens kulturråd och andra berörda myndigheter i uppdrag att särskilt beakta kulturhuvudstadsårets konstnärliga aspekter i bidragsgivning och övrig verksamhet. Regeringen vill därmed ge en tydlig signal om att samverkan och stöd inom ramen för kulturhuvudstadsåret kommer att vara prioriterat.

Planeringen av kulturhuvudstadsåret är nu i ett skede där olika delprojekt och ekonomiska behov successivt konkretiseras. Detta ger underlag att bedöma behov och möjligheter till olika slags insatser. Vi för en dialog med Umeå om detta.

Avslutningsvis vill jag betona att kulturhuvudstadsåret förutsätter ett brett politiskt engagemang på olika nivåer och samtidigt ett aktivt engagemang från kulturlivets professionella och ideella krafter, näringslivet och andra samhällssektorer.

Anf. 9 IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Tack för svaret, kulturministern!

Umeå, Europas kulturhuvudstad 2014 – det sitter som en smäck, måste man säga. Umeå är på många sätt en framgångssaga när man tittar på svenska städer och deras utveckling de senaste 40–50 åren. Från att ha varit en liten tjänstemannastad med en ganska sömnig tillvaro fick man en universitetsetablering, och det har i sin tur lett till en väldigt dynamisk utveckling som har inneburit att Umeå år för år har vuxit till en av Sveriges tio eller elva största kommuner. Staden har nu ett dynamiskt och väldigt ungdomligt samhällsliv med sprudlande kultur.

Därför var det inte förvånande – och framför allt var det väldigt glädjande – när man satte upp ambitionen om att bli Europas kulturhuvudstad och senare fick stöd och också utnämndes till detta. Detta ger enorma möjligheter. Precis som kulturministern säger handlar detta naturligtvis inte bara om det lokala. Det handlar inte bara om kultur, utan det handlar om många andra aspekter av utveckling, tillväxt och samhällsliv.

Detta är ett nationellt arrangemang, även om jag håller med kulturministern om att den som är huvudansvarig för verksamheten är den som

Prot. 2011/12:17
14 oktober

Svar på
interpellationer

sökt, nämligen Umeå kommun. Så ska det vara. Men ska detta bli ett framgångsrikt kulturhuvudstadsår är det viktigt att vi alla hjälps åt, för det är klart att detta kommer att kosta väldigt mycket pengar. Jag tror att man räknar med någonstans 300–400 miljoner.

Därför skulle det vara oerhört bra om man i god tid kunde få besked från regeringen om vilket stöd, inte bara ekonomiskt utan även på andra sätt, som kan utgå från i det här fallet regeringen och staten. Det finns nämligen, precis som kulturministern också säger, ett nationellt intresse av att detta blir en framgång.

I budgetpropositionen, som regeringen nyligen presenterade för riksdagen, hade jag hoppats att just detta konkreta besked skulle komma. Där fanns dock tyvärr bara några rader om att man nu ger i uppdrag till myndigheterna inom kultursektorn att se över på vilket sätt man kan stödja detta. Det är i och för sig bra, men även om kulturhuvudstad 2014 låter långt borta vet vi alla att sådant här tar väldigt lång tid att planera och arrangera. Därför vore det välgörande om det gick så fort som möjligt att få dessa besked, både från regeringen och från myndigheterna.

Jag hoppas att kulturministern i denna interpellationsdebatt kan säga när vi kan förvänta oss dessa besked och att de inte dröjer alldeles för länge. Ska detta bli en så stor succé för Umeå, Västerbotten, Norrland, Sverige och Europa som jag tror att det har potential att bli är det nämligen viktigt att förutsättningarna är de allra bästa. För att ha de allra bästa förutsättningarna vore det väldigt bra om kulturministern nu kunde säga när det kommer besked om det statliga stödet. Är det i vårpropositionen, eller dröjer det ännu längre?

Anf. 10 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Herr talman! ”Sitter som en smäck”, sade Ibrahim Baylan, och jag kan hålla med om detta. Jag var med på Kulturrådet när juryn lämnade sitt besked att Umeå i konkurrens med flera andra svenska städer hade utsetts till kulturhuvudstad 2014. Glädjen gick inte att ta miste på. Det var flera städer som hade hoppats, och jag hade varit glad om kanske ännu fler städer i Sverige hade velat kandidera till den utmärkelse detta faktiskt är.

Vi har haft en dialog såväl med den politiska ledningen i Umeå, både före förra valet och efteråt, som med den konstnärliga ledningen. Vi följer detta arbete. Det är nämligen en process som tar lång tid. Det är, som Ibrahim Baylan också påpekade, inte bara en fråga för kulturens område. Jag brukar i olika sammanhang påpeka att kultur inte är någonting som sker i slutna rum, utan kultur ska ta plats på många fler arenor.

Man har också ett mycket ambitiöst arbete i Umeå, skulle jag vilja säga. Det gäller inte bara i Umeå stad utan även i regionen och i närliggande kommuner. I detta ligger också ett partnerskap med Riga som är systerstad under 2014. Detta gemensamma arbete är väl så viktigt och ger naturligtvis möjlighet att bygga band som kan hålla både före och framför allt efter 2014.

Ibrahim Baylan frågade när det kan komma besked. Som Ibrahim Baylan också påpekade finns det skrivet i budgetpropositionen att detta är en fråga som regeringen följer. Denna vecka har medarbetare från Kulturdepartementet varit uppe i Umeå tillsammans med representanter

för Kulturrådet. Det är inte första gången man har dessa kontakter, utan dem har man haft också tidigare.

Det är bland annat för att se hur behoven och möjligheterna ser ut och hur vi ska formulera uppdrag till våra myndigheter – vi har ganska många på Kulturdepartementets område – inför de regleringsbrev som ska skrivas och levereras till myndigheterna i slutet av året. Då är det viktigt att det finns en framförhållning och att man inser att detta naturligtvis inte är en fråga enbart för Umeå kommun eller ens för regionen utan att det är nationellt.

Förra näringsministern Maud Olofsson och jag besökte Umeå i våras, dels för att studera universitetet och designutvecklingen, dels för att träffa representanter för kulturhuvudstadsåret. Vi var väldigt tydliga med att detta är en fråga inte bara för Umeå utan för hela landet, och vi uppmanade ledningen att ta kontakter med universitetsvärlden och andra. Det arbetet är på gång.

Anf. 11 IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Tack, kulturministern! Jag vet inte om jag blev så mycket klokare. Det kanske ibland inte är möjligt för ett statsråd att stå i talarstolen och lämna besked, särskilt om det inte är förhandlat med Finansdepartementet. Det är jag medveten om. Lite mer konkreta signaler skulle dock behövas.

Det är klart att det är några år kvar, men precis som kulturministern säger pågår ett intensivt arbete. I detta intensiva arbete är det naturligtvis väldigt viktigt att veta vad man har att röra sig med. Då menar jag inte bara monetärt utan också i form av annat stöd som kan vara aktuellt. Därför vore det ändå bra att få en signal. Är det till våren vi ser framför oss att det kommer besked, eller är det i andra delen av nästa år? Sedan börjar det nämligen brinna i knutarna. Det kanske till och med redan har börjat brinna i knutarna om det här ska bli så bra som vi alla vet att det kan bli.

När jag läser kulturministerns skriftliga svar ordentligt hittar jag något lite kryptiskt, tycker jag. Jag måste få fråga kulturministern vad det betyder. Det står så här: "Ett statligt engagemang för kulturhuvudstadsåret kan ske på olika sätt." Ja, jag hoppas att det sker på många olika sätt. Sedan fortsätter det: "Ibrahim Baylan talar om direkt ekonomiskt stöd från regeringen." Ja, det gör jag. Men detta lämnas bara därhän. Kommer det ett sådant stöd? Kulturministern behöver inte säga några exakta summor, men min fråga var tydlig: Är regeringen beredd att gå in med den typen av direkt stöd? Här ställs det upp i interpellationssvaret, men jag ser varken bu eller bä, så att säga.

Hur ser kulturministern på detta? Det är två frågor. När kommer exakt besked? Jag talar om direkt ekonomiskt stöd från regeringen. Vad säger regeringen, kulturministern?

Anf. 12 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Herr talman! Jag tyckte att jag var väldigt tydlig. Jag kommer inte i denna interpellationsdebatt att kunna ge ett tydligt besked om när eller hur ett ekonomiskt stöd kommer att utgå. Det kan jag inte göra.

Prot. 2011/12:17
14 oktober

Svar på
interpellationer

Däremot kan jag vara väldigt tydlig redan i mitt skrivna svar och även i mina muntliga inlägg om att dialog pågår med Umeå och att samtliga våra myndigheter och institutioner som har någon form av nationellt engagemang – det är allt från Konstrådet till Konstnärsnämnden, Statens kulturråd och många andra – ska beakta kulturhuvudstadsåret i Umeå 2014 i sitt fortsatta arbete.

Det är en tydlig signal, anser jag. Regleringsbrevet formuleras nu under hösten och delges de olika institutionerna i december. Det vet Ibrahim Baylan mycket väl.

Det konkreta som Ibrahim Baylan frågade efter, summorna, kan jag inte ge något besked om.

Däremot var jag i Åbo under invigningen i januari. Jag åker nästa vecka till Tallinn, som är den andra kulturhuvudstaden under detta år, för att där diskutera med kulturministern som jag mötte under Östersjöfestivalen hur man arbetar dels i Estland, dels tillsammans med Åbo. Där tror jag att vi kan lära en hel del.

Innan vi kan gå vidare och över huvud taget diskutera eventuella ekonomiska åtaganden måste vi få en klarare projektplan från Umeå, och det arbetar man med. Det inkluderar inte bara Kulturdepartementet utan också andra departement och andra verksamheter, inklusive näringslivet och ideella aktörer. Att vi ser fram emot att Umeå ska genomföra detta råder det inget tvivel om. Jag har sedan jag blev kulturminister 2006 varit ett antal gånger i Umeå såväl för att diskutera bloggopera, som jag tycker är ett oerhört intressant initiativ, som för att besöka Norrlandsoperan och ta del av deras internationella samarbete och inte minst det som Umeå gör för att stödja kultur till barn och unga som ju är en av regeringens tydligaste prioriteringar på kulturområdet.

Anf. 13 IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Tack, kulturministern! Umeå är på många sätt en fantastisk stad. Inte minst vad gäller synen på kultur har många mycket att lära sig där. Precis som kulturministern säger ser man inte kulturen som någonting som bara ska genomföras i slutna rum. Det har varit en viktig del av Umeås tillväxtstrategi de senaste 10–15 åren. Det har varit en integrerad del av både den ekonomiska politik och den tillväxtpolitik man har haft för att se till att staden förblir och utvecklas som ett dynamiskt nav i norra Sverige. Därför var det både naturligt och logiskt att de ansökte om att bli kulturhuvudstad år 2014, och det är oerhört glädjande att de också fick det.

Jag känner en viss besvikelse, måste jag säga, över att kulturministern inte kan vara mer konkret. Men man får väl ta det lilla man får i dessa tider. Eftersom kulturministern ändå i sitt svar skriver att detta kommer att vara prioriterat tar jag det för givet. Jag tar det som ett outtalat löfte om att det kommer att komma ett substantiellt ordentligt stöd under nästa år till detta arrangemang så att det blir den succé som jag tror att vi alla både hoppas och vet att det kan bli för Umeå, för Västerbotten, för Sverige och för Europa.

Anf. 14 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Herr talman! Det här kallas interpellationsdebatt. Jag tycker mer att det är ett samtal, och det är gott så.

Jag tror inte att det är så mycket mer att tillägga i sak. Ibrahim Baylan och jag delar synen på Umeå, Umeås möjligheter och ambitioner att fullgöra uppdraget som kulturhuvudstad 2014 på ett alldeles utmärkt sätt. Arbetet är i gång, inte bara på departementet utan också på flera andra håll. Vi får ha en fortlöpande dialog, och den kommer vi att ha ända fram till 2014.

När det gäller den mer konkreta frågan om pengar återkommer jag. Men jag börjar med att resa till Tallinn för att lära mig där.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades

Motioner

med anledning av prop. 2011/12:13 Kvotshöjning och stadgeändring i

Internationella valutafonden

2011/12:Fi1 av Ulla Andersson m.fl. (V)

2011/12:Fi2 av Johnny Skalin och David Lång (SD)

9 § Kammaren åtskildes kl. 9.44.

Förhandlingarna leddes av andre vice talmannen.

Vid protokollet

MADELEINE GABRIELSON HOLST

/Eva-Lena Ekman

Prot. 2011/12:17
14 oktober

*Svar på
interpellationer*

Innehållsförteckning

1 §	Avsägelse	1
2 §	Anmälan om kompletteringsval till utskott och riksbanksfullmäktige	1
3 §	Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen	2
4 §	Hänvisning av ärenden till utskott	2
5 §	Anmälan och hänvisning av motion till utskott	3
6 §	Svar på interpellation 2011/12:33 om tidsutdräkt för besvarande av brev	3
	Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	3
	Anf. 2 IBRAHIM BAYLAN (S).....	4
	Anf. 3 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	4
	Anf. 4 IBRAHIM BAYLAN (S).....	6
	Anf. 5 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	6
	Anf. 6 IBRAHIM BAYLAN (S).....	7
	Anf. 7 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	8
7 §	Svar på interpellation 2011/12:22 om Umeå som Europas kulturhuvudstad 2014	8
	Anf. 8 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	8
	Anf. 9 IBRAHIM BAYLAN (S).....	9
	Anf. 10 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	10
	Anf. 11 IBRAHIM BAYLAN (S).....	11
	Anf. 12 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	11
	Anf. 13 IBRAHIM BAYLAN (S).....	12
	Anf. 14 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	13
8 §	Bordläggning	13
9 §	Kammaren åtskildes kl. 9.44.	13